Dagbladets kolde krig

I dansk politik er man vant til lidt af hvert. Livet på Christiansborg kan være ganske hårdt. Personangreb og skarpe albuer hører til dagens orden.

Alligevel kan man, som dansker med en veludviklet interesse i færøske forhold, ikke undgå at blive rystet over det debatniveau, der i øjeblikket præger Dagbladets spalter.

Udgangspunktet er imidlertid klart nok — Óli Breckmann har også gjort sig bemærket i det danske politiske liv. Men på en måde som vi ellers kun kender fra 30'ernes oplysningstid. I metodevalg og aggressiv stil tilhører han en anden tid og tages derfor heller ikke alvorligt.

Desværre ser det i øjeblikket ud til at forholde sig anderledes på Færøerne. Dagbladet bringer den *13. juni 1988* en artikel af Lydia Arge, der i perfiditet og løgnagtighed næppe overgås af Óli Breckmann selv.

Men citatfusk af den mest primitive karakter er hovedkonklusionen, at det danske socialdemokrati åbnede Danmark for Hitler.

Stauning burde under 2. verdenskrig have kæmpet som Frederik den Store af Preussen. Med sine undladelsessyndere har han lagt grunden for marxismens stræbende hærgen.

Al respekt for Stauning til trods, er dette nok for megen betydning at tillægge grundlæggeren af den nordiske velfærdsmodel. Stauning besad imidlertid nogle dyder, som Dagbladet kunne lære meget af, realisme og beskedenhed. Lydia Arges påstand om, at Stauning med sin neutralitetspolitik forårsagede, at land og folk blev underlagt den tyske besættelsesmagt, svarer til at Danmark i dag skulle gøre sig selvstændige militære forhåbninger overfor stormagterne. Dengang kom ingen Danmark til hjælp, ligesom de allieredes bistand i Norge også i begyndelsen var af symbolsk karakter. Derfor havde Stauning kun eet at gøre. Med en tysk trussel om at lade datidens luftflåde »Luftwaffe« bombardere de danske byer, måtte han tage den tungeste af alle mulige beslutninger og overgive sit land i protest.

Dette fik de allieredes fulde forståelse. Danmark blev efterfølgende selv anerkendt som allieret og den store internationale anerkendelse fik Danmark, da en anden socialdemokrat, — Hans Hedtoft modtog oplysninger om jøde-deportationerne i Danmark og fik iværksat den store redningsaktion, der stadig også internationalt gælder som et mønster for et humant samfund.

Verden er en anden idag, — også selvom Dagbladet ikke har opdaget det. Ændringerne i Sovjetunionen, glasnost og det forbedrede forhold mellem stormagterne er gået hen over hovedet på denne avis. I dag er vi i en situation, der peger hen mod en nedbrydning af Jalta-delingens Europa. Spørgsmålet er, om man vil være med og yde en indsats, — det vil Dagbladet ikke, — for den avis var jerntæppet stadig godt nok, — den kolde krig vidste man, hvad var.

For Socialdemokratiet er det anderledes. Det var samme Hans Hedtoft, der bragte Danmark ind i NATO og lige siden har det været Socialdemokratiets mål at forbinde et rodfæstet alliancetilhørsforhold med en aktiv nedrustningspolitik.

Det er lykkedes så godt, at næsten 65% av den danske befolkning går ind for NATO. Men efter en undersøgelse, der er offentliggjort i USA's regering går 85% ind for Norden som atomvåbenfri zone, og 45% også selv om det skulle gå ud over Danmarks alliancetilhørsforhold.

Tallene fortæller, at Danmarks medlemskab af NATO ville være truet, hvis ikke man forfølger den dobbelte målsætning, der hedder afspænding og ro om Danmarks alliancetilhørsforhold. Det er den politiske indsats for hver af disse to hovedsætninger, som Socialdemokratiet er garanten for, og som Dagbladet gang på gang modarbejder i sine spalter.

Allan Henriksen
international konsulent
6. juli 1988

Lydia Arge skrivar:

Danski Javnaðarflokkurin legði Danmark opið fyri Hitler

Stauning, leiðari danska Javnaðarflokkin og forsætisráðharri Danmarkar, tvesk Danmarkar frælsi við tíðum avbúbingarpolitikki og blágvda «friðarvilja».

Sama tíðnalag eydkennir okkara sosialdemokratiska flokkar í dag. Fyrimyndin í Føroyum er enn Stauning.

Thorvald Stauning — grundleggjari av sosialismuni í Føroyum — hevði jóst somu støðu til verju- og tryggjarpolitikk, sum flestu vinstrahallu hava í dag.

Lurta bara til støðuga málarlagið hjá t.d. Atla Dam: «frælsur», «A-frítt umráð» eru fyri honum leiðin til «frið og ongan vanda». Høvast sagan um Stauning átt at virka sum ræðandi fyridømi. Maðurin, sum sjálvur valdi rakstrarmiðpoll, «Vel Stauning ella kaos», gav Danmark **bæði** Stauning og kaos.

Men av tí, at vinstrasosialistar mintast sturiserliga sín egnu ræðuliga mistøk við ábyrgdarligum fylgjum, endurtaki og lýgin sitalíu Stauning bæði undan og undir herseting Danmarkar. Avgerðu Staunings gávu Hitler beststu tænastu, tá hann lovp á og hertók Danmark 9 apríl 1940 og elvdi landi og fólki til sonevndu «fimm hansaaðu árini.»

KENNIR SEG IKKI HØTT.

Tann 5. apríl 1929 segði Stauning um avvápnaðarpolitikkin í Danmark á fundi í Genever: «Danmark kennir seg ikki hótt av grannunum.»

Tann 1. juli 1936 bar ríski greivin, von Rentbe Finck, ígegnum uttanríkisráðið í Berlin heilsu frá Hitler og segði, at hann hevði staersta áhuga í Danmark, einum landi, sum hann vildi nógv um og ynskti at fáa besta samband við.

Úrslitið bleiv «Europæisch Neuordnung», eurapeisk nýhugsan (glasnost) ella nýskipan (perestroika).

Tann 15. novembar 1938 segði Stauning: «Eg firnist ikki framtíðina – tvørturímóti um at kalla inn evkamanning til her og flota hava ongan born í verulekanum.»

«ÁLIT Á HITLER»

Tann 8. mars í 1938 segði Stauning: «Eg hevi álit á Hitler. Av tí at Danmark ikki hevur klandursmál við onnur lond, hava vit ikki annað at gera enn vísa uttanveldaða stoðu.

Harmiligt, at danir finnast, sum eru tilreiðar at vísa ódanskan atburð í politiska valstríðnum.

Eg minnist orð tvøra føroyinga, sum bendu á, at arbeidir hansara eru ikki útfluttingsvøru. Vit líta á betta tvíl, sum er givið av hægsta stað, at Týskland ger ikki kras eftir aðrum londum í Europa.»

Saman við aðrum politikarum við ábyrgd avvápnaði Stauning Danmark, gjørdi gjaldur burtur úr donsku verjumi, so yvirmenn og hermenn høvdu lægst høgtsandi umdæmi millum manna.

DANMARK VERJIR SEG IKKI

Tá ein av fregnarmonnum Hitlers spurdi Stauning, um Danmark var sinnað at verja sína uttanveldaðu stoðu, um tað varð álopið, svaraði Stauning: «Danmark hvørki vil ella kann verja seg.»

Stutt eftir kom hersetingin — júst eftir tí leiðini, sum Hitler ákvarðaði í Mein Kampf. Hitler skrivaði: «Fitt og hvør propaganda skal vera lættfatað og leggja seg á stoðið eftir fatanarevnunum hjá tí mest avmarkaða av teimum fólkum, hon má ar eftir at samfara.»

Fitt kvæmt, sum er verður at nevna í sambandi við tvørrandi verju vilja Stauning, er Friðrik úr Mikli av Preussen 1700-talinum. Hann verður roknaður fyri enn ein stjarntu og undrunarverdi persónleikum í Europa.

Hann dugdi væl diplomati og verjupolitikk men kendi eisini mein mannisk jansilig atlit í valleikinum onnan- sum uttanlands.

Hann fekk fram «Livið er eitt stríð – og tann, sum ikki vil sørdeyðbevur ikki uppiborið livsins gávu.» Friðrikur Mikli vísti, at land hansara vaknaði av figgindum, og at ein sterk og verkiknað verja er nesbúg.

DRÁPSMENN OG SKADAÐÝR

Fyrsta átrit av hersetingi Danmarkar av týskinum tallaðu fólk fraktisstríðsmenn og móðsnabulóðs fyri «dripsmenn – og skadaðýr», sum landsinleiðandi politikarar vinstrahallu við Stauning á odda ímaðnet inn á.

Tann 3. mars segði Stauning í ræði í danska studentafelagnum: «Tað er einki yvir at dylja, at nakað nátt er við at henda Tað er ikkiki og tíðindi at mótarbeiðir tí gongd, sum tað og umstøður føra við sær. Danmark má fyrireika seg til eina «europeiska nýskipan».

Tann 4. mei 1942 doyði Stauning sum vábrotin maður, tí alt hansara livsarbeiði var endað í vanlukku fyri tað land, hann hevði leiit og vilibeit. Hann lekt sum allir rættrúgvandi sosialistar í Danmark eina «borgarligaðan» (t.e. marxistiska og heidna) javnaðarleið í Føroyum. Ongan gudstrúarsinnaðan mann bøn og onga sálmar. Myrkur og onki ljós, sum kendur «Ei» heldur gud vit líta á» í stríðsárini altjóða sosialismunar.

«KRIGSREDNINGAR»

Í dag verða tey á Dagbladnum, sum eggja til eina tilvitan um verjuspurningar fyri «krigsredningar». Tað verður gjørt, høvast eitt átt a vita, at «frí hemurtíu» er hóttur sum aldri áður av einum diktatori, sum sigur sær tryggjast til Hitlers Týskaland.

Í okkara tíð hevur marxismen kostað mer bløð og deyða enn vetnalandførsetir, sum nakrantíð hava herjað hemin. Høvur at pørgja arbeiða vinstrasosialistar NATO av eitthvørt slag, betta NATO, sum í 40 ár hevur tryggjað okkum frálsa við atomvápnum, meðan óteljandi lond bliva offur fyri marxismunar dreppandi herjan uttan atomvápn.

Hvussu bláregd kunnu vit vera, tá vit hava sagsumar nærandi sosialistaku fyridømi?

Teknistovuleiðari

Søkt verður eftir leiðara til teknistovu verksins at byrja 1. august 1988 ella so skjótt tilber. Teknistovuleiðarin skal, við ábyrgd yvirfyri deildarleiðaranum á kaðaldeildini, hava ábyrgd av allari kaðaldokumentatión.

Harumframt er uppgávan hjá teknistovuleiðaranum, í samstarvi við kommunurnar og matrikulstovuna, at uppbyggja eitt datasavn við grafiskum EDV um allar kaðalleggingar o.a. Ein stór ætlan, sum tú fært ávirkan á.

Talan er um eitt støðugt starv og er teknistovan í løtuni mannað við 5 fólkum.

Av tí, at vit eru virkin viðvíkjandi skeiðvirksemi á øllum yrkisøkjum, bæði her og uttanlands, fært tú møguleika og frælsi at menna teg innan yrkið.

Umsøkjarar skulu hava holla útbúgving, t.d. tekn. ass., byggifrøðingur ella líknandi, og helst góðan kunnleika til kaðaldokumentatión.

Starvið verður lønt sambært sáttmála við avvarðandi yrkisfelag.

Meira fæst at vita um starvið við at venda sær til Oddmar Olsson á tlf. nr. 1 1433.

Umsóknir við avritum av prógvum o.ø. verða at senda til Telefonverk Føroya Løgtings, Postsmoga 27, FR-100 Tórshavn, innan tann 10. juli 1988.

TFL FØROYAR

Tinghúsvegur 3
Tlf. 1 1433
Fax. 1 6429

MAÐUR HEVUR
VANDAN
VIÐ – SUM IKKI AKTAR
KOYRISIÐ!